

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:

Jászberény, III. ker.,
Szentháromság-tér 3.
hova a lap szellemi
részét illető közlemé-
nyek, valamint az elő-
fizetési és hirdetési
díjak küldendők.

JÁSZ UJSÁG

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési ár

helyben:

Egész évre 8.— K
Félévre 4.— K
Negyedévre 2.— K

vidéken:

Egész évre 9.— K
Félévre 4.50 K
Negyedévre 2.50 K

Egyes szám ára
10 fillér.

Felülsz szerkesztő:
BELEZNAV LÁSZLÓ.

Megjelenik **vasárnap** és **csütörtök**
reggel.

Laptulajdonos:
DARÁNYI FERENC.

Hatósági mézárszék.

Irta: Szabó János.

A fogyasztó közönség érdekében — hogy t. i. ez egyesek vagy mondjuk helyesebben többek által ki ne zsákmányoltassék — a hatóságok, mint a közlelmeneznek leghivatottabb örei, mindenfelé gondoskodnak a hatósági husszékék felállításáról.

Nyilvánvaló dolog, hogy a túlcsigázott magas husárok reá kényszerítik a helyhatóságokat oly eszközök és intézmények létrehozására, a melyek által egyesek természetesen rövidséget szenvednek.

Idős és helyes törekvés a tulzott uszorát minden lehető eszközzel megörmi, ezt koncedálhatjuk. De aminő arányban fejt ki a hatóság erélyt az uszorák megfektetésében, épen olyan mérvben kellene arra is törekednie, hogy husállattartó gazdaközönség termelő képessége is fokoztassék.

Tagadhatatlan, hogy a magát

keményen tartó husdrágaságot első-sorban a termelés hiánya idézvéen elő, a gazdálkodó kisbirtokosoztályt a gazdaság és fogyasztás oldaláról egyformán érzékenyen érinti. De az is való, hogy az egyes vidékek eme uszora bajával szemben épen azon osztály t. i. a gazdaosztály nem helyezkedik védelmi állásra, mely a radikális kura közvetlen segítségével első sorban volna illetékes tényező. Mert például a magyar alföld nagyobb városai — ide értvén Jászberény városát is, — hol a legtöbb hust adó jószágnak kellene tenyésznie, a gazdálkodási irány széttagoltsága folytán nem fejtik ki a szükséges tevékenységet, hol ott produktív képességükönél fogva az állattenyésztés célirányos fejlesztésével nemcsak a fővárost, de a külföldöt is el kellene látniok megfelelő állati terménnyel.

Nem tartom a hatósági mézár-

széklet főbenjáró alapnak a husdrágaság megszüntetésére, hanem az állattenyésztésnek tömörített, vagyis *szövetkezeti* alapon való kifejlesztését. Mert csak nem gondolja senki, hogy ama bizonyos szándékolt hatósági mézárszékék huskinálatát Argentínából avagy Szerbiából fogjuk ellátni husszükséglettel? No ha ez így lenne, akkor szerintem a földművelő birtokosoztály válnék neveltségessé.

Ám legyen hatósági husszék, de ezt előzve meg egy állattenyésztési alap és pedig a szövetkezet létrehozásában. Ma midőn már a szövetkezés célzatával minden irányban megmozdulnak a szociális tevékenység terén, miért nem lehet az ország szinmagyar agrikul városának: Jászberénynek az állam és megyei gazdasági egyesület támogatása mellett az állattenyésztésnek magasabb fokra emelése tekintetében akcióit kifejteni.

TÁRCA.

Epilógus.

Nagyságos dr *Kéte József* úrnak vármegyei főügyész, ügyvéd, a szolnoki úribanda fővájaja Szolnok.

Hullatja levelét az idő vén fája . . .
Hogy vagy uribanda kedvelt fővájaja?
Sir-e a hegedű, peng-e a cimbalom?
Van-e sok farsangos vidám sokadalom?
Néha bús magyarok el-elpityizálnak,
Krumpli, malac bőven van-e a bandának?
S egy-egy szép teányknak, ha jön a pitymalat,
Huztok-e egy-egy dalt az ablaka alatt?
Nincs tovább. E földet soh'se add a mennyért
Szeretettel ötel barátod —

Kiss Menyhért.

Ha hull . . .

Ha hull a fákról a levél,
Jele, hogy már közel a tél;

Ha kezd a haj ősülni már,
Közleg a halálmadr.

Hová lesz az ábránd, sóhaj,
Szerelem, vágy, remény, óhaj? . . .
Eltiporva, összetörve
Nyugosznak egy sírgödörbe.

Szentgyörgyi.

A bosszu.

A Jász-Ujságnak írta: Mézáros Pál.

Nagy István síheder jogász gyerek örült szerelmes volt Szondi Ilonkába. Ezt az egész fárt tudta. Ilonka is, de úgy viselte magát, mintha nem is sejtjené István úr szerelmét.

Nagy azonban nem hitte, hogy Ilonka nem is akar még csak tudni sem felőle. Remélt, várt, tűrt és bízott. Szóval kitaró, erős, öntéj volt. Nap-nap után küldte Ilonkának a szerelmesebbnél szerelmesebb leveleket, de választ leveleire sohasem kapott.

Ezzel sem törődött, ez sem bántotta, sőt még jobban növelte szerelmét. Ha valamelyik barátja figyelmeztette, hogy minek szalad olyan koci után, amelyik fel nem veszi, gyanusnán mosolygott.

Ah! — szokta mondani, — nem értesz te barátocskám az én ügyeimhez, nem tudod te még, mi az a szerelem, mi az a boldogság, — te még gyerek vagy. Majd ha amnyi kalandon átesel, mint a mennyin én már átetem, akkor szivesen meghallgatlak és elfogadom tanácsaidat, de most nem. Én határozottan tudom, hogy Ilonka szeret, csak nem akarja még most mutatni. Ismerem már a nőket barátom, jobban mint magamat.

Ezzel az ügy elintéztést nyert. Nagy pedig magában gondolta, hogy barátai csak irigységből beszélnék, hát csak hadd beszéljenek. Azért is megfogja nekik mutatni, hogy Ilonka az övé lesz, ha mindjárt a hét fejtű sárkánnyal is kell elnyeréséért megküzdenie, de az övé fog lenni, — az övé! . . .

Sopronban még a vasutasok is állattenyésztési alapot létesítenek. Nálunk tehát a népek s első sorban a kisbirtokososztálynak kell e tekintetben megtörni a jeget és megtörni azt a huszorosát, mely a kisbirtokososztállyal egy hajón evező társadalmi osztályok megélhetését veszélyezteti.

A kivétel, illetve a szövetekezés módozatai lehetnek többfélék és könnyen érthetők. Iparukdjék a hatóság azon, hogy közös legelők létesítenek; a pénzintézeteink pedig reális biztosítás mellett nyújtsanak módot arra, hogy a szövetekezési tagoknak olcsó kölcsönt folyósítsanak tisztán az állattenyésztés célzatával akként, hogy a kölcsönügylet megkötése alkalmával tegyék kötelezővé az állatbiztosításnak a kölcsönt adó intézettel való lebonnyolását.

Szerintem nem feleslegesek a fent előadott irányelvek az annyira szükséges jászági állattenyésztési szervezetet megalakítására és ha ez meglesz, lehet akár 6 hatósági mézszárszékeket is felállítani magunknak a magunk javára.

Megyei és városi ügyek.

Gazdasági közgyűlés. A Jásznagykun Szolnok vármegyei gazdasági egyesület szerdán e hó 22-én tartotta évi rendes közgyűlést, melyen az egyesületi vezérlet újból választotta. Előtte lett ismét dr. Almásy Imre gróf. Az elnökök sorába a jászszögből beválasztott Antal Sándor jásznapú földbirtokos és a választmányba: Cseh József dr. jásznapú főszolgabíró to-

Dorozmán, mert így nevezik a falut, a kevés számú intelligencia, minden esztendőben Szilveszterkor, az év utolsó napján táncmulatsággal összekötött dalestét szokott rendezni. Ez megtörtént az idén is.

Dacára annak, hogy az utcákon csúpa luscokos — sáros volt minden, a falu kis Casinója már este 8 órakor zúfolásig tele volt. Hogy mennyire érdekelte az urali közönséget ezen mulatság, mutatja az is, hogy még a közeli falvakból, sőt még Szegredről is képviseltette magát az intelligencia. Erre az estére Szondi Ilonka is elment a mamájával.

Nagy Pista pedig a világ minden kincseért nem maradt volna el, sőt még többet tett, nem mint néző, hanem mint szereplő jelent meg.

Ő volt a felolvasó!

A előadás pontosan 9 órakor vette kezdetét. A műsort a helybeli dalárda nyitotta meg a Himnusszal.

Utána Szocsányi Margitka, a doktor leánya szavalta el nagy hatással Petőfinek „A szerelmes tenger” című gyönyörű költeményét. Ezután újra a dalárda énekelt.

vábbá **Pethes Mihály** jászárokszállási és **Rónay Ferenc** jászkiséri birtokosok.

Közp. választmányi ülés. A vármegye központi választmányja március hó 2-án Szolnokon a megyéhez baloldali kistémében ülést tart dr. Benkó Albert alispán elnökelete alatt, melynek tárgya lesz a tagok esküetele, a jegyzőválasztás és az 1912 évi ideiglenes névjegyzék összeállítására való intézkedés.

Kórházbizottsági ülés. Az „Ersébet”-kórház bizottsága csütörtökön délután a városház kis tanácstermében ülést tartott **Konczek** polgármester elnökelete alatt, melyen a kórház fenntartását illető ügyek nyertek elintéztést.

Városi közgyűlés. Jászberény város képviselőtestülete holnap hétfőn ismét rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgyai lesznek: a református temető céljaira szükséges terület s a régi református temető cseréltetése; — a tetemhízi és jemei utat összekötő dűllőút elcserelési illetve előadási ügye; a tanbizottság végzése a tanalap állapóáról, végül dr. Oláh István tb. városi tisztviselői ügyészi állásáról való lemondásának bejelentése.

Zárfeloldás. A földmívelésügyi miniszter szombaton közrezenetett intézet minden vármegye törvényhatóságához. A miniszter tudatta rendeletében, hogy a szaj és körömújás az országban január 4-én érte el a tetőfokát, amikor 5916 község volt inficálva, e hó 8-án már csak 5055 községben volt járvány. A miniszter arról is szeretett tudomást, hogy dacára annak, miszerint igen sok helységben már megszünt a járvány, a zárlatot ennek dacára nem oldották fel, mely jelentékeny kárnak és a húsduragságának is okozója, szagoraton elrendelt tehát a vézematess helyeknek azt a löli feloldását. Vármegyénk alispánja pénztelen érkezett 3936 sz. távirati rendeletével február 24-iki kelettel Jászberényben a szaj és körömújás járványt megszüntette nyilvánította. Erre az állategészségügyi ha-

tóság a zárlatfeloldás publikálására nézve azonnal intézkedett.

Közgazdaságtani korrekturák.

Ágrár vámvédelem.

IV.

A magyar mezőgazdaság évek hosszú során át érezte a vámközösség hátrányait, anélkül, hogy annak előnyeit élvezte volna. Csak az újabb korszakban változott e tarthatatlan helyzet, amennyiben az ipari és mezőgazdasági védelem egymással méltányos arányba hozott.

A vámvédelemhez tehát törhetlenül kell ragaszkodnunk, mert annak a változott időkhöz a mezőgazdai birtokoknak minimális jövedelmezőségét sem érheti el. A helyzet ugyanis az, hogy az európai vámpolitikai irányás folytatni mivelünk szemben a nyugat nagy mérvben elzárkózott. Ha már most mi kelet felől megnyitjuk a kapukat és többet eresztünk be, mint amennyit a nyugati kapun kivihetünk, akkor a katasztrófa ép oly kevéssé kerülhetjük el, mint el nem kerülthet az a völgy, amelyet egy folyó szel keresztül, ha a folyónak nyugati torkolata meg van szűkítve, felülre kelet felől pedig mesterségesen újabb és újabb vizeket eresztünk bele.

A vámvédelem fontosságára nézve vegyünk példát **Németországtól**, mely szövetséges hű társunk, de külkereskedelmi irányának meghatározásában sohasem lép a külpolitikai szempontok ingoványos terébe, hanem kizárólag saját nagy gazdasági érdekei által vezetteli magát, mert tudja, hogy a vámvédelem mellözése kiszámíthatatlan kárt okozhat, kompenzációját alapra nem helyezhető és az egész jövő gazdasági fejlődést kérdésessé teszi.

A műsor negyedik száma a Nagy Pistáé volt és igazán, mindenki nagyon kíváncsi volt rá, érdeklődéssel várták az élvezetesnek ígérkező számot.

Végre, mintegy 10 percnyi szünet után felgördült a függöny, a közönség tapsviharral üdvözölte a fekete szmokingban szinpadra lépő Nagy Pistát, aki hajlongással köszönté meg a tapsvihart rendező közönségnek nem várt kitüntetését. — Majd leült az erre a célra készített kis asztal mellett és megkezdte elbeszéléseinek felolvasását. Az általa írt és felolvasott elbeszélés, óriási lelkesedést keltett a közönség körében, még Szondi Ilonka is tapsolt parányi kezeivel, ami Nagy Pistát a világ legboldogabb emberévé tette.

A következő szám dr. Szentendrey Iván ügyvéd szellemes monológja volt és végül az előadást a dalárda fejezte be.

A előadás végeztével az öregek vagy hazamentek, vagy pedig beültek a Casinó iótkerembe, a fiatalok pedig ragyogó arccalak kisérték a táncosok.

Nem sok idő múlva felcsendült az andalító zene, a pajzán kedvű fiatalok táncra perdült. Nagy Pista állandóan Ilon-

kával táncolt, ami a kritizáló mamák között meg talán a leányok között is elénk feltűnést keltett. Hátha még hallották volna, hogy miket suttogott táncosuk Nagy Pista az Ilonka felé, aki irult-pirult mindig!

Nagy Pista feltárta Ilonka előtt a rajongó szerelmet, igért eget földet, hogy mily boldogga fogja lenni, mire Ilonka csak mosolyogva felelgetett, de Pista ezt annyira vette, mintha azt mondták volna: szereted én is, tied lesznek és boldog leszlek veled. Pedig ha tudta volna, hogy mit rejtettek azok a mosolyok, hogy mi volt azoknak az értelme, nem hevült volna fel annyira és nem tárt volna fel — vad szerelmet!

Tizenkét óra után Ilonkát a mamája hazamentetle szőlította fel. Nagy Pista kiserőnek ajánlkozott, mit bár habozva Ilonka el is fogadott, mivel a mama is megengedte. Hősünk az uton annyira neki batorodott, hogy engedelmet kért arra, miszerint néha-néha Ilonkájához ellátogatasson, de erre már válasz nem kapott, mert a kapuzós érkezett, hol úgy nem kapott, mert Ilonka megköszönték Nagy Pista szívesességét és elváltak.

Nagy Pista szintén hazament, sietve levetkőzött, boldogan vetette bele magát hóféhér ágyába és nyomban el is aludt.

Folyt. köv.

Közzgazdasági álmokonyveink azon állítást, hogy a vámvédelem csak a nagybirtoknak válik hasznára, nagy tévedés. Eltekintve attól, hogy a vámvédelem által elért tisztességes bazaar-állatartat éppen úgy megkapja a kisgazda is, mint a nagybirtokos, ne feledjük, hogy Magyarországon a fogyasztók és termelők sokszor egy személyben ugyanazon. Nálunk a kisgazda is terményei, állatai egyrészt értékesíti; ebből pénzelt. A sertéshizlalás, (árjai igen magasak) baromfieltetés (3-4 koronát is elkérnek a jászberényi piacon 1 pár jó csirkéért s a tojás darabja 8 fillér) birtoktartás éppen városunkban szép jövedelmet hoz nemcsak kisgazdáinknak, hanem teljesen vagyonatlan szelleműbereknek is. Egész légió az aratómunkások száma, akik az aratással természetben keresik meg egész év jövedelmük nagy részét. Ezek éppen úgy, mint a gazdasági cselédek terményeik egy részét értékesítik, állattartásuk pedig — különösen pedig a sertéstartás — melyre őket kukoricajöldjűk képesíti, nemcsak háztartásukon segít, hanem szép jövedelmet is hoz. A sertésvész ép azért volt annyira a fatális az országra nézve, mert éppen ezen körülménnyel fogva elsősorban a cseléd- és munkásokszájt sújtotta. Ilyen körülmények között lehet-e azt mondani az igazságnak érzetével, hogy a vámvédelem csak a nagybirtok érdeke és talánmánya s hogy az a kismemberre nézve közömbös?

A vámvédelem tehát nem káros a mezőgazdasági munkásra sem, mert a legszükségesebb élelmiszereket — mint arató rúzt, vagy kormeciót — természetben kapja s így azért pénzi-advánia nem kell. Továbbá az is kétségtelen, hogy a mezőgazdasági munkás a vámvédelem óta nagyobb munkabéretet kap és így ő is kiveszi részét abból a jövedelemből, amit a gazda számára a kereskedelmi szerződésnek biztosítottak. Fejetejére állított okoskodás az, mely a gazdák jövedelmét csökkenteni akarja és mégis azt hiszi, hogy akkor a munkásoknak, akik a gazdától ének, munkabéretet fokozni lehet.

Még azok is, kik méltánytalanul legjobban sírnak a mezőgazdák védelme miatt, tudniillik a nagyipar és kereskedelem, szintén élvezik közvetve a gazdák jövedelemgyarapodásának és vámvédelmének előnyeit. „Ha a gazdának pénze van, akkor pénze van az egész világnak”, mondja a közmondás és ennek igazságt minden jötmény igazolja. Akkor karreltek és más árszámozó egyesületek nélkül is jobb áruakat, jobb jövedelmeket tud elérni az iparos és kereskedő, pedig ama karreltek az ipar és kereskedelem számára teljes egyenértékű biztosítják a mezőgazdaság vámvédelmének.

Ez utóbbinak állategészségügyi szempontból való fontosságáról s drágaságú növelő állítólagos hatásáról ejtünk meg néhány szót a jövő számban.

Nemo.

Aktualitások a hétről.

FŐVÁROSI LEVÉL.

Petíciók. Nyakra főre (hogy ne mondjan dühös egymásutánban) tárgyalja

mostanában a budapesti kör, kuria nem tudom én hányadik tanácsa a petíciókat. Finom marhapörköltök orrszikklandozó illata, (ejnye de felkeltette az étvágyam) száll felénk a dühös akták mögül. Szinte látom a kifőző égről bikavért nyakaló polgárlátókat. Ropogós, kékhajú bankók finom zingése (Uramfia!) a bankó émlítésére könyv fódal szembebe, szívem hevesebben dobog, szóval egészen elértékenyülök), katonaszabadtás, italmérséi engedély és más egyéb süttögya tett ígéretek háik mormogása üti meg füllünket. A kis háik annak a törvénynek! Hár már az is baj, hogy a nagyságos követ ur egy-két görbe napot szerez a választóknak, ha néhány rövid napra levező vállukról a gondterhes élet száz baját! Dehát törvény-törvény. Ellenben homályosn motoszkál fejében az örökké mosolygós kép „nagy ur” (Allah növelje meg szakkálát) véleménye a választásokról. Ahá, kezd már világgóság derengeni fejében. Úgy rémlik, mintha ezt mondta volna: „A választás erkölcslenesítő hatás volt a népre”. Ejnye, hogy én nekem csak most kellett erre rájónom, a petíciók tárgyalásánál!

A Katolikus Házasszonyok Országos szövetsége. Le a borbélyos-népnyúzókál. (ne tessék megjéjndi, még nem ütött ki a forradalom) — kiabáltak toriak szakadtából, nem annyira az évek igazságától, mint inkább a szülőneve tulságos élevezetétől pirosra hevült arccal a város elvtársak. Pedig, hej de másképp beszélnének (illetve ordítanának) ha jözen összel nérelgélnek, hogy a „börkábátosok” nagy része mannyire szívén viseli a nép érdekeit. Előtanús példa erre a csak a napokban ujrnalakult, Kat. Házasszonyok Országos szövetsége. Az akció mozgató lelke gr. Károlyi Lászlóné s néhány nemeslelkű magánasszony. Ugyan mi a céljuk? Há bizony nem a vörösök borkói fantáziájának rögzemnyé, a társadalom fellengósára hivatott szekularizáció, sem a világot megváltozó (értésd a cucilista Jakabok zsebeit színtilg megöltő) földfosztás, hanem bizonny csak — a Pestre szakadt falusi, cselédek mostoha sorsának javítása, teszt és lelki pusztulásának meggátítása, arra való néme törekvés, hogy azok hitüket, erkölcesüket, it a köcsipécs paloták, kormos hárengétegek közt, it a miazmánálk telt fővárosi levegőben is épen megtarhassák. A nyájas olvasóra bízom, hogy melyik feladat a nemesebb, melyik szolgálja inkább a nép érdekeit. Tessék választani! azt hiszem nem lesz nehéz.

Tóth Tivadár.

UJDONSÁGOK.

— Farsang vége. A farsangháromnapokkal már most nem is napok, de órák után bezúdulnak Corneval-herceg mulatság világának kapui. A hosszú farsang s az idén minden egyes társadalmi kör részére szakadallanul nagyszámúban volt mulatságok, estélyek kielégíthetők a vágnak. Most következék azután a vigalmi munkát utáni emlékezés a bőjt ideje, amit bizony jó katolikusokhoz illetőleg épen oly szeretettel és vallásos érzettel szintén be kell tartanunk.

— Jótékony alapítvány. Legidősebb Sárközy János, aki az alvégi utcán lakik, tegnap a város polgármesterénél 600 koronára jótékony alapítványt tett le a város szegényei felsegélyezésére. Ez az egyszerű kisbirtokos nemeslelkű adománya nem szorul dicsegetésre és aránylag talán van olyan, mint a fővárosi lapokban agyonra megszállt Rothschild adománya.

— A dekkoncertre már kiküldte a szeltrősa minden irányában a rendezőség a meghívókat. A kitünően igérkező honlapi vngyas a hétfői deakmutatású műsora a következők: 1. Dr. Harrach József átírásában: A tavasz, olasz népdal. Éneklő az ifjúsági énekkar. 2. Kárpáti, Bodrogyi, Molnár, Gerő: Magyar népdalegyveleg. Előadja az ifjúsági zenekar 3. Földes Luró: Katinka, meg a Geyza, meg a vaskerekedő. Szavallja Fähring Andrá, VII. oszt. tanuló. 4. Ch. Daning Trio, a.) Melodie, b.) Petit fragment de sonate. c.) Barcarole. Előadja: Simonyi Gyula, Kertész Károly urak és Vágó Gyula, VIII. oszt. tanuló. 5. Dr. Harrach József átírásában: Skót dal. Éneklő az ifjúsági énekkar. 6. Beethoven: Sonata, Op. 27, No. 2. Zongorán előadja Vágó Gyula, VIII. oszt. tanuló. 7. Fekete I.: Induló Előadja az ifjúsági zenekar.

— A szegény gyermekek öröme. Az elmúlt hetén a zajtalanul, de annál áldásosabban működő Gyermeksegítő-Egyesület je napot szerzett a város szegénysorsú iskolás gyermekeinek, midőn az egyesületi közgyűlés által megszavazott 500 koronára érteken cipőt és eszimat osztott ki közöttük. Mint alkalmas, központi helyen a Bercsenyi-utcai áll. iskolában gyűlekeztek a szegény gyermekek a város összes elemi osztályából s mind a 64 megkapta a lábára mért cipőt vagy eszimat — A csillógó vagy könnyben úszó szemek, örömlő nagyító arck, derűt tekintettek, hálás szavakat rebentek úfe gyermekjancs s a jó cipűcsékek s helyes kis sírnak his gazdának imádságú hirdettek, hogy jászberényben is vannak jó zsvéek, kik gondolnak a szegényre. „Anit egynek e kisdédek közt cselekeztek, nelem cselekedtetek!” mondja az Ur Krisztus. Vajha minél többben értenek meg ezen isteni biztatás örök éltre kamatozó hívesen s lépnének be az áldásos jótékonyasgot gyakorló Gyermeksegítő-Egyesületbe!

— Halálözás. A Rothauer régi, jelenben a Lengyel Floris által vezetett helybéli kereskedő céget érzékeny csapás érte tegnap. A helybéli fővárosi főváros 26 éven volt tulajdonosa Rothauer Gábor, Rutthal György hírlapíró társunknak, a Pester Lloyd szerkesztőjének testvérbátyja meghalt hosszú idei szenvedés után 56 éves korában. A meghaldolót igen becsülettel, szorgalmas és jólelkű ember volt. Lengyel Floris nagytözsédés benne szerető sógorát s rajta kívül nagyszámú családja gyászolja. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Bercsenyi-utcai halottas háztól.

— Műkedvelő előadás. A helybéli róm. kat. legényegyesület ma vasárnap este saját helyiségében táncal egybekötött jótékonycélú színtelődást rendez. Szinre kerül Tóth Kálmán „Ördög párnája” című edes népszámvé. A farsangi díltáns előadásán az iparos műkedvelők java része működők közre. A rendezőt tisztet Cseste Lajos nyugdíjas szinesz végzi s így előrelátótlag meg lesz az erkölcsi siker is.

— Póruhárt cucilisták. A világ-fajdalmat kiálló, de boldogvilágot alkotó szocialistátlaró ismét kísérletet tett, ide sandított a nyugodt, becsülettel jácsóság felé. Vasárnap ugyanis gyűlést akartak tartani it a Lehel-szállóban, de há Rutthal neozdrókapitány bölcsessége ezáltal megakadályozta a kedves gyűléstől, amennyiben a gyűlés tartását — helyesen — nem engedélyezte. Miért is nem hagyják őket passziózn!

hiszen itt az okosan gondolkodó jász parasziban úgy sem sok kárt tesznek.

A ki hashajtók használatára van utalva gyakran nemcsak sikerrel lenni próbálja a sok lármával dicséret különböző hashajtókészítményeket, hanem sokszor újabb bajokat is szerez általuk. Ezért különösen fontos a hashajtószernek gondos és óvatos kiválasztása.

A székesfevárosi Szent Rókszkórház főorvosai már egy emberöltővel ezelőtt megállapították, hogy a természetes **Ferenc József**-keserűviz rendkívül kedvező vegyalkatrészeinek fogva nemcsak könnyen bevehető, hanem a többi keserűgyógyvizekhez képest kisebb mennyiségű bevétele után még rövidebb idő alatt hog kedvező eredményt, mint azok. Ezért mint igen hatásos hashajtót a Ferenc József-vizet kiválóan ajánlják.

Az olyan helyeken, ahol az ásványvizkereskedésekben valódi **Ferenc József**-keserűviz nincs rak táron, legjobb a rendelést egyenesen a Ferenc József-források szétkülöndsi-igazgatóságához Budapestre intézni.

— Kiegészítés. Jeleztettük, hogy a közp. kat. kőri estélyen a Gara cukrász által felajánlott dob cukorka kisorsolásából 5 kor. 80 fill. folyt be a kat. *Sajtó-egyesület* javára. Hírünket most kiegészítjük azzal, hogy a sorsolásból tulajdonképpen 17 kor. 50 fill. jött be, de 11 kor. 70 fill. a kör penztárának jutott, ami a nyilvános nyugtázásból kimaradt.

— Országos vásár. A jászberényi legközelebbi országos vásár március hó 19 és 20-án fog megtartatni, melyre vízsmenetes helyről bármily nemű állat felhajtatható.

— Ismét alakverések Jeleztettük hogy a *Sármány-ota házának* összes alakait a multróiban bevették. A letteseket a rendőrség Véndel, Tóth László, Tóth Gyula és Tóth Sándor duhaj legények személyében kintyozta. Most a héten pedig a Gyöngyösi-uton és az alvábent továbbá még több helyen voltak alakverések és utcai lövöldözések. Az utóbbi alakverőket *Kun József* Bojtos László és Csizmadia János személyében elcsípte a rendőrség. Bizony jó volna má ezekkel a vadállatokkal alaposan elbánni.

— Vilamos áramlopása. A szegedi kir. ítélőtábla érdekes ítéletet hozott legközelebb. Egy villamosági r. t. egyik fogászót, aki áramot árammérő megkerülésével használt, áramlopás címén jelentette fel. Az ítéletes járásbíróság a cselekményt lopásnak minősítette és ítéletét a törvényszék is vádolt felebbérése folytán felvíválgván, helybenhagyta. Ezen ítélet ellen vádolt és védője semmisség panaszsal élt a kir. ítélőtáblához, mely azonban a panaszt elutasította, indokolásában kimondta, hogy miután a törvényszék részéről bizonyították elfogadott tényállás szerint a vádolt a feljelentő villamosági r. t. birtokából annak beengedése nélkül villamos áramot jogtalanul és céltudatosan világitásra való felhasználásra élvett a vilamos áram pedig mint világitásra és hajóerőként használható mint dolog értékel bir, ennek következtében a bír. 333. §-ának rendelkezésére utózik ennek elutasítására és így e csalekmény a lopás vétségének tényálladkát kimeríti. Ezen indokolásban különösen érdekes az, hogy a kir. ítélőtábla nem az 1907. évi III. tc. rendelkezését hivat tel,

hanem a bír. rendelkezése alapján állapította meg a lopást a villamos áramot ingó dolognak minősítve

Vidéki rövid hírek.

— Tanítók mulatsága. Kedden tartotta a szolnoki a tanítótestület a Tanító-Onthon javára évi rendes farsangi mulatságát a Kossuth-szállóban, mely társas vacsorával egybekötve minden tekintetben jól sikerült.

— Egy tragédia vége. Átány (hevesmegyei) községben Csillik Balázs református lelkész Benőcs Teréz ottani tanító-nő revovertrel megölte majd pedig magára lött. Mint értesültünk Csillik a bologdalmi lelkész kedden belső vérzés következtében a börtönbe meghalt.

— Új mezőkövesdi plebános. A borsodmegyei Mezőkövesd község igen előkelő plebánját Kiss László diósgyőri lelkész nyerte el.

— Járásbíróság Turkeven. A vármegyei Turkeve nagyközségben mozgalm indult meg arra nézve hogy a községbe járásbíróság létesítessék. Ezen mozgalom élen a község főjegyzője áll.

— Állattenyésztő szövetkezet. Mezőtúr városában mult vasárnap tartotta az ottani állattenyésztési szövetkezet alakuló közgyűlést, amely igen nagy számban vettek részt a gazdaközönség sorából. Háttalunk mikor lesz ilyen szövetkezés?

— Új iparvallalat. Hatvan szomszédos hevesmegyei községben „Hatvani Műmalmom Részvénytársaság” címen ismét egy új iparvallalat alakult. Az építésbe nem soka belefogtak.

Község orvos nélkül. Mesterszállás megyébeli község a még most is meglévő tanyarendszer miatt nem bír szerzeni magának megfelelő orvost. Most ismét keresnek orvost és a törvényszerű dotáción kívül még 3 szobás ingyenlakást is adnak az orvosnak.

— Fertőzött hus kimerése. Mint értesültünk az állatyanak feljelentést tettek a községi inszurbizs ellen, mert ő maga szegi meg a fürvényt és ő maga hozza forgalomba a romlott és fertőzött husokat. A dolgotban vizsgálatot indítottak.

— Alvó az országúton. A jákóhalmi országúton tegnapelőtt a part mentén egy szerényesen öltözött öregember talált a járó-kelők, aki egész nyugodtan aludt. Az öreget Jákóhalmáról jövet berugottan érte az álom. Szerencse, hogy nem volt nagyhidig, könnyen megfagyhatott volna.

CSARNOK

Kínai nevelés.

Írta: Urbán János.

A tudós úr t. a megvesztegetés fölötti fülháborodást rendezen valami csudalkozással kezdi meg. P. o. „Hova lett a földről az igazság?” s aztán lármáz, igéri a fejeletét a fiatalember pedig mikor vizsgálja kél, azzal kezdi a feleletet „Hova lett a földről az igazság?” s méltatlankodó egy kissé feleletében a világ igazságatlansága fölött s ugy tér át a tulajdonképeni tárgyra. A tudós vizsgáló ur persze azonnal a legjobb képet vágja a kitűnő felelethez, megdicseri a szorgalmas fiatal embert s a vizsga nagyszerűen sikerült. A tudósra pedig nem foghatja rá senki, hogy megvesztegethető, mert hiszen kiker-

gette a vesztegetőt; s ha tudná a sok vizsgáló közül, hogy melyik is volt hát, no az azt ugyan alaposan elhaslatná a vizsgán!

De lássuk azt is, mik lehetnek ezeknek a nehéz nagy vizsgáknak a tárgyai? Miket kell Kínában tudni azoknak, akik állami hivatal akarnak viselni. Nekünk ez bizony jócskán különös. Nálunk ugyanis a közhivatalnokoktól megkövetelik, hogy az általános műveltségen kívül, amit fiatalemberünk megszereznek a középiskolákban, minden fiatalember elajásítja még azokat az ismereteket is, amelyekre az ő választott pályáján szüksége van; s ezeket az ismereteket az egyetemeken szerzik meg. A mérnököt megvárjuk, hogy tudjon számítani, földet mérni, utakat, hidakat építenni, vízműveket létesíteni, épületeket emelni, vasutakat építeni stb. A bírótól elvárjuk, hogy ismerje az ország törvényeit, a katona jártas legyen a hadi tudományokban; a tanár ismerje a nevelés feladatát és jártas legyen a maga szakmájában; és így tovább. Kínában ez nem úgy van. Ott mindenféle szakmára csak ugyanaz az egy képesség kívántatik. Ez pedig először az „udvariasság”. Ez Kínában elengedhetetlen. S minél élményesebben tud valaki udvariaskodni a másik felebarájtával szemben, annál műveltebbnek tartják. Az udvariasságnak fő keléke, hogy önmagáról mindig lealacsonyítólág beszéljen, akivel pedig szórt vált, az az egyik magasztalja. Ha öregebb beszél a kínai önmagáról így szól: „A te ostoba öcséd”, ha fiatalabbal beszél, így szól: „Én, mint buta öreg”. Ha véleményét akarja valaminek nyilvánítani, azon kezdli: „Bárgyú gondolatom szerint”. Hozzon lyohat Kínában a művelt társalgás? Arra nézve példát hozok itt fel egy hittrítő leírásából. Két Kínai össetelalkozik; beszélget-be berednek a következő módon:

„A. Hozgan érzi magát az én hírneves, dicsőséges baratom és földim?

B. Rongyos írhám nincs a legrosszabb állapotban.

A. Hol áll fényes palotája?

B. Hítvány kutyáolom Sanghaiban van éppen a gózlajó kikötője előtt.

A. Nemes családjá számos tagból áll?

B. Csak öt hitvány korcszilóttom van.

A. Hozgan érzi magát szeretetre méltó ifjú neje?

B. A vén csoroszlya majd meg pukkad az egészségtől.

Ilyen a kínai udvariasság, és a kínai vizsgálatoknál ez az első feltétel. El lehet képzéni, hogy a vizsgáló fiatalemberék minő örökösödést visznek föl, hogy minél műveltebbnek tűnjenek vel.

Második, ami megkivántatik, a „szép írás”. Minél szebben tudja valaki a kínai jegyeket csettelt a papíra mázolni, annál tudosabb. Aztán harmadik kelék, hogy „versben és prózában minél fölegyőzebben tudjon beszélni. Aki az erők lombjainak métabis suttogásáról, a tő fényes tükrén csendesen andaló holdvilág bájos elragadó képről meg a langyos szellő andalító suttogásáról szépen tud verselni, az biztos, hogy elviszi a győzelem pálmá-

ját, ha még hozzá pénze is van;
s kap hivatali. (Vége következik.)

Szülők figyelmébe!

Frankfurti tanár: Dr Schöpffer
s kitűnő új gyógyszere, a

CALCARIN

(NÉMETORSZ.-BAN SAUERKALK)
segít gyermekek fogzásánál, sziv-
görcsnél, angolkóránál, csontbeteg-
ségeknel, sápkóránál. Sámnya gyer-
mekek rövid idő a CALCARIN-tól
megerősödnek, gyermekes nők csont-
fogyásainál, fogpusztulásá azonnal
megszűnik.

Főaktár: **Szkoumál Jenő**
gyógyszerésznel
UJSZÁSZ.

Megható minden helybeli gyógyszerboltban.

S T A M P A Y

kat. ének- és imakönyve

áremelés nélkül 32 lappal bővíve, XVII-ik
kiadásban, új, ingyenes kottafüzettel, csi-
nosan kötve: 30, vászonban 50 fillér Tízre
egy ingyen jár. Kapható bőrkötésben is a
szerzőnél Kőbükuton, Esztergom-megyé.

Német nyelvtanítás.

Perfekt német nyelvtanításra elfo-
gadatlak tanítványok. Jászber ny IV-
ker. Lútom-u. 8 szám alatt.

Eladó üzlet.

Jászberényben, Apponyi-tér 5.
szám alatt két iskola között levő
fűszer- s csemegekereskedésem
berendezéssel és áruaktárral,
más vállalat miatt eladó. Bővebb
felvilágosítást nyújt a tulajdonos:
ifj. Bathó János.

Eladó

Vásár-utca 28. szám alatt levő lak-
ház jutányos árban. Bővebbet a tu-
lajdonosnál: Kiss Józsefnél.

Lapelárusítók sürgősen
kerestetnek PESTI PÉTER
könyvnyomdájába.

!! Köszén !!

A legjobb minőségű hazai és
poroszországi salak és pormen-
tes szalon szén, továbbá budapesti
légszuszgáryi, valamint poroszor-
szági pírshén (coaksz) a bánya
által előírt eredeti ár mellett alól-
írottnál megrendelhető.

Pontos szállításért szavatosságot
vállal:

HOFFER MIKSA
1000 hazai és poroszországi
bánya képviselője.
JÁSZBERÉNYEN.

Többszörös kitüntetésben részesült szenzációs háziszér

DR BOROVSZKY-FÉLE

BOROLIN

mely városunk pincén is megjelent. Ez háziszér hatásában és erőalkotásában felbi-
multhatatlan gümökóros izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás, továbbá
minden meghűlés okozta bajok, mint rheuma, köszvény, csusz, ischiás, izületi
lob és zsabában szenvedők, végül fagyás okozta és egész sebek fájdalomnak
megszüntetésére :: :: KIVÁLÓ FERTŐTLENÍTŐ ÉS TESTÖVŐ HÁZISZÉR.

KAPHATÓ városunkban a következő cégeknel: Bordás János gyógyszerüzében
és Hóji Vilmos kereskedésében 1.20, 2.- és 2.50 koronás üvegekben.

Készítők:

Dr Borovszky R. orvos és Borovszky K.
Budapest, II. kerület Fő-utca 77 c. szám.

Akác és
virág-
méz!

Gyors és
pontos
kiszolgálás.

Róczyián Kálmán

fűszer- és csemegeüzlete

JÁSZBERÉNY,

a nagytemplommal szemben.

Legelőcsőbb
bevásárlási
forrás.

Állandó-
an friss
teavaj!

Kaphatók:
Magyar gyártmányú tea-
süteményhőmérőlegességek leg
nagyobb választékban, az
általános drágaság dacára
hihetetlen olcsók.

Ni olcsó és jó kávét akar,
tegyen próbát álltalam
háziagy pörkölt
háziagyjából, mindig friss,
pörkölt állapotban kaphatók.

Rumok, likőrök, tokaji gyógy-aszúk,
wisontai és villányi vörös gyógyborok,
minden híres borvidék borai, valamint he-
lyi termésű boraimat a legjutányosabb
árak mellett ajánlom.

Minden hétfőn friss
hentesárúk.

Kaphatók bel- és külföldi sajtok:
Ementháli, trappista, magyaróvári, rok-
forti, dőri-pusztai, pécsi csemege, im-
periál, parmasán, lipői juhturó. Sós
pácolt és olajos halak nagy választékban

?

Szigoruan szolid és olcsó árak. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Diszes
dobozos
cukorkák

Értesítés.

Értesítem a t. közönséget, hogy

lakatosműhelyemet
egy új
forrasztógéppel

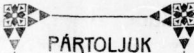
szereltem fel. Minden e szakmába vágó munkát **gyorsan és pontosan** végzek így elfogadók: **lábás ötvények törött alkatrészek, géprészek, — tárgya vagy vörös rézmunkák — össeforrasztását, kazánrepedés kijavítását, kazancsövek kiföldését, továbbá verő- és szétlőceppek részének összeragasztását és ilyenek teljes kijavítását.**

Hygenni munkákat, aránialkatlalt szivacsok szigetelését.

Tisztelettel

Siha István

lakatos, Játzbery, Hatar-u. 20

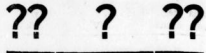
PÁRTOLJUK

a kat. sajtóegyesületet!

Az egyesület célja a kat. napi sajtót és jóirányú irodalmat föllendíteni, versenyképessé tenni és a legszélesebb körben elterjeszteni. E végből szellemi és anyagi erőket mozgósít, a kat. társadalmat szervezi és egy **nagy sajtóalap** létesítésére törekszik.

Tagja **lehet** minden keresztény férfi vagy nő — a **rendes** tag felvévenként legalább 1 K (vagyis egész-évre 2 K) tagdíjat fizet. — A **jótevő** tagok sorába tartozik aki évenként legalább 10 koronával járul az egyesület céljaihoz. — **Alapító** tagként szerepel az, aki egyszerre (vagy részletekben 2 éven belül) legalább 200 koronát áldoz a magazinos célra. — **Disztag** címre illeti meg azt, aki legalább 1000 K összeget adományoz a sajtóalap javára.

Központi iroda:
Budapest,
Ferencleh-tere 7, V. lépcs. 1. em.

Üzletemben kapható az

„Új polgári perrendtartás kézikönyve“

fetszetős zsebkönyv alakban, tartós, diszes vászonkötésben, körülbelül 492 oldalnyi terjedéssel, melyhez dr. **Török Sándor** budapesti ügyvéd kimerítő és könnyen érthető magyarázatot írt.

A könyv bolti ára **8 korona**. A „Jász Ujság“ előfizetői **6 korona** 40 filléret kapják.

Ezt a törvénykönyvet, amelynek megszerzése minden polgárnak egyaránt érdeklében áll, különösen kereskedők, ipari vállalatok, ügyvédek, pénzüzetek, törvényhatóságok stb. fogják használni forgatni.

Pesti Péter
könyvnyomdája.

„PFAFF“

varrógép világhyőre!!!

Legelő és legtarosabb a világon Öránként 3 élett fogynat örásí munkakepesség mellett Többet dolgozik, mint 10 más fajta varrógép. Bebizonyított dolog és ami 16, minden fáradság nélkül.

Amánja

zajtalan és könnyűjárású

Singer-Central-Bobbia karikahajós-balkaros varrógépeit házi s ipari céokra.

Sérvkötők, gummiúras, műszerek, különlegességek, szemüvegek és hőmérők

nagy választékban.

Elvállja toronyórák felállítását és javítását, fali- és zseborák, ószterek, valamint mindennemű tárgyak javítását, továbbá

házi villanycsengők
felállítását és javítását.

Fali-, álló-, inga-, omega- és ütőzseborák nagy raktára.

Nagy raktár tart arany- és ezüsttremékből, ószterek- erőszközök- és

ezüst disztárgyakból

melyek ajándékoknak igen alkalmasak. Ugyszinten

üveg- és porcellánárúk

nagyraktára.

Európa összes gyárainak varrógépeiből nagy raktárt tartok, s így a varrógépek legolcsóbban nálam szerkezethetőek be.

Műhimzés és aplikáció munkákat ingyen tanítom.

Videki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítenek

Pontos és szolid kiszolgálás.

Spekonya Lajos

PLATTA ANTAL UTODA
órás, ékszerész és mechanikus
Jászberény,
a Jászkerületi Népközpont épületében.